

तमःशोकावेशाच्चक्षुरावरणं बाह्यं मोहःकार्यकार्ययोरप्रतिपत्तिः अतएवसंज्ञाविशेषविज्ञानंनोपलभे विद्वलतिशोकेनाकुलीभवति ॥ १८ ॥ अतएवमूर्छितःअंतःसंज्ञाशून्यः ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥

तमस्त्वतीवविस्तीर्णमोहआविशतीवमां ॥ संज्ञानोपलभेसूतमनोविद्वलतीवमे ॥ १८ ॥ सौतिरुवाच इत्युक्त्वाधृतराष्ट्रोथविलप्यबहुदुःखितः ॥ मूर्छितःपुनराश्वस्तःसंजयंवाक्यमब्रवीत् ॥ १९ ॥ धृतराष्ट्रउवाच संजयैवंगतेप्राणांस्यक्तुमिच्छामिमाचिरं ॥ स्तोकंत्यपिनपश्यामिफलंजीवितधारणे ॥ २० ॥ सौतिरुवाच तंतथावादिनंदीनं विलपंतंमहीपतिं ॥ निःश्वसंतंयथानागंमुल्यमानंपुनःपुनः ॥ २१ ॥ गावल्गणिरिदंधीमान्महार्थंवाक्यमब्रवीत् ॥ संजयउवाच श्रुतवानसिवैराजन्महोत्साहान्महाबलान् ॥ २२ ॥ द्वैपायनस्यवदतो नारदस्यचधीमतः ॥ महत्सुराजवंशेषुगुणैःसमुदितेषुच ॥ २३ ॥ जातान्दिव्यास्त्रविदुषःशक्रप्रतिमतेजसः ॥ धर्मेणपृथिवींजित्वायज्ञैरिष्ट्वाप्तदक्षिणैः ॥ २४ ॥ अस्मिँल्लोकेयशःप्राप्यततःकालवशंगतान् ॥ शैब्यंमहारथंवीरंसंजयंजयतांवरं ॥ २५ ॥ सुहोत्रंरंतिदेवंचकाक्षीवंतमथौशिजं ॥ बाल्हीकंदमनंचैघंशर्यातिमजितंनलं ॥ २६ ॥ विश्वामित्रममित्रघ्नमंबरीषंमहाबलं ॥ मरुत्तंमनुमिक्ष्वाकुंगयंभरतमेवच ॥ २७ ॥ रामंदाशरथिंचैवशशबिंदुंभगीरथं ॥ कृतवीर्यंमहाभागंतथैवजनमेजयं ॥ २८ ॥ ययातिंशुभकर्माणंदेवैर्योयाजितःस्वयं ॥ चैत्ययूपांकिताभूमिर्यस्येयंसवनाकरा ॥ २९ ॥ इतिराज्ञांचतुर्विंशन्नारदेनसुरर्षिणा ॥ पुत्रशोकाभितसायपुराश्वेत्यायकीर्तितं ॥ ३० ॥ तेभ्यश्चान्येगताःपूर्वराजानोबलवत्तराः ॥ महारथामहात्मानःसर्वैःसमुदितागुणैः ॥ ३१ ॥ पूरुःकुरुर्यदुःशूरोविष्वगश्वोमहाद्युतिः ॥ अणुहोयुवनाश्वश्वककुत्स्थोविक्रमीरघुः ॥ ३२ ॥ विजयोवीतिहोत्रोऽगोभवःश्वेतोबृहद्गुरुः ॥ उशीनरःशतरथःकंकोदुलिदुहोद्गुमः ॥ ३३ ॥ दंभोद्भवःपरोवेनःसगरःसंरुतिर्निमिः ॥ अजेयःपरशुःपुंड्रःशंभुर्देवावधोऽनघः ॥ ३४ ॥ देवाङ्गयःसुप्रतिमःसुप्रतीकोबृहद्रथः ॥ महोत्साहोविनीतात्मासुक्रतुर्नैषधोनलः ॥ ३५ ॥ सत्यव्रतःशांतभयःसुमित्रःसुबलःप्रभुः ॥ जानुजंघोऽनरण्योऽर्कःप्रियभृत्यःशुचिव्रतः ॥ ३६ ॥ बलबंधुर्निरामर्दःकेतुशृंगोबृहद्बलः ॥ धृष्टकेतुर्बृहत्केतुर्दीप्तकेतुर्निरामयः ॥ ३७ ॥ अविक्षिच्चपलोधूर्तःरुतबंधुर्दृढेषुधिः ॥ महापुराणसंभाव्यःप्रत्यंगःपरहाश्रुतिः ॥ २३८ ॥

गवल्गणस्यापत्यंगावल्गणिःसंजयः ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ चित्येचयनवतिक्रतौविहिताश्वेत्याःतेचतेयूपाश्वेतैरंकिता ॥ २९ ॥ चतुर्विंशदितीकारलोपस्त्वार्थः ॥ ३० ॥

॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ २३८ ॥